

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia 23 lutego 2017 r.

Poz. 932

UCHWAŁA NR 0102-76/17 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W OLSZTYNIE

z dnia 31 stycznia 2017 r.

w sprawie badania zgodności z prawem uchwały Nr XXVII/234/16 Rady Miejskiej w Lidzbarku z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych podmiotów oświatowych prowadzonych na terenie Gminy Lidzbark oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 561) oraz art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.)

uchwała, co następuje

stwierdza się nieważność § 7 ust. 5 i § 9 ust. 1 uchwały Nr XXVII/234/16 Rady Miejskiej w Lidzbarku z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych podmiotów oświatowych prowadzonych na terenie Gminy Lidzbark oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Lidzbarku w dniu 29 grudnia 2016 r. podjęła uchwałę Nr XXVII/234/16 w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych podmiotów oświatowych prowadzonych na terenie Gminy Lidzbark oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji. W dniu 04 stycznia 2017 r. powyższa uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie celem zbadania jej postanowień pod względem zgodności z prawem. Pismem z dnia 09 stycznia 2017 r. zawiadomiono Gminę Lidzbark, iż uchwała ta będzie rozpatrywana na posiedzeniu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie (zwane dalej: Kolegium Izby) w dniu 20 stycznia 2017 r. Zgodnie z art. 18 ust. 3 cyt. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, w posiedzeniu kolegium ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana. Przedstawiciel Gminy Lidzbark nie uczestniczył w posiedzeniu Kolegium Izby. Stosownie do art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, orzekanie, o nieważności uchwał i zarządzeń, w sprawach wymienionych w art. 11 ust. 1 w/w ustawy, zastrzeżono dla kolegium regionalnej izby obrachunkowej. Przepis art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych stanowi, że właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Kolegium Izby badając przedmiotową uchwałę na posiedzeniach w dniu 20 i 31 stycznia 2017 r. stwierdziło co następuje: Zgodnie z art. 80 ust. 2-3b i art. 90 ust. 1a- 1c, 2-3b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 z późn. zm.) prowadzone przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego i osoby fizyczne publiczne i niepubliczne przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły podstawowe oraz ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 5 tej ustawy,

a także publiczne i niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne, które zgodnie z art. 71b ust. 2a tej ustawy prowadzą wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, otrzymują dotację z budżetu odpowiednio gminy lub powiatu w wysokościach określonych w wymienionych przepisach pod warunkiem, że osoba prowadząca przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę, ośrodek lub poradnię przedstawi organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie dzieci, nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji. Przepisy art. 80 ust. 4 i art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty przyznają organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego kompetencję do ustalenia trybu udzielenia i rozliczenia dotacji dla publicznych i niepublicznych szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych i placówek, o których mowa w art. 80 ust. 2-3b i 90 ust. 1a-1c, 2-3b ustawy o systemie oświaty oraz do ustalenia trybu i zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystywania, uwzględniając w szczególności podstawę obliczania dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania oraz ustalania terminu i sposobu jej rozliczenia. W § 7 ust. 5 badanej uchwały Rada Miejska w Lidzbarku postanowiła, że: ” W ramach dokumentacji okazywanej przez placówkę, osoby kontrolujące mają prawo żądać stosownych odpisów, kopii lub wyciągów z dokumentów poświadczonych za zgodność z oryginałem oraz żądać udzielania odpowiedzi i wyjaśnień pisemnych”. Z treści art. 90 ust. 3f ustawy o systemie oświaty wynika, że osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli mają prawo wstępu do szkół, przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i placówek oraz wglądu do prowadzonej przez nie dokumentacji organizacyjnej, finansowej i dokumentacji przebiegu nauczania, a w przypadku szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dodatkowo do wglądu do list obecności oraz ich weryfikacji. Tak więc uprawnienia osób przeprowadzających kontrolę prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji zostały określone przez ustawodawcę w art. 90 ust. 3f ustawy o systemie oświaty. Przepis ten nie przewiduje jednak obowiązku sporządzania przez kontrolowany podmiot, na żądanie osób kontrolujących, odpisów, kopii, wyciągów z dokumentów poświadczonych za zgodność z oryginałem. Radzie gminy, na mocy art. 80 ust. 4 i 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, przyznana została kompetencja do ustalania trybu i zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji oświatowych, z uwzględnieniem w szczególności podstawy obliczania dotacji, zakresu danych zawartych we wniosku o udzieleniu dotacji i w jej rozliczeniu oraz terminu i sposobu rozliczenia dotacji. Dlatego też postanowienia Rady Miejskiej w Lidzbarku dotyczące obowiązku sporządzania przez podmiot kontrolowany odpisów, kopii, wyciągów z dokumentów poświadczonych za zgodność z oryginałem nakładają na ten podmiot dodatkowe, nieprzewidziane w ustawie o systemie oświaty obowiązki, co z kolei wykracza poza zakres kompetencji przyznanych radzie gminy w powołanych wyżej przepisach art. 80 ust. 4 i 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty (podobnie wyrok NSA z dnia 11.06.2015 – sygn.. akt II GSK 953/14). Zdaniem Kolegium Izby, stanowione przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego przepisy prawa miejscowego powinny regulować tylko te kwestie, które wynikają z delegacji ustawowej i tylko w granicach przyznanych temu organowi upoważnień. Zapisy § 7 ust. 5 badanej uchwały przekraczają zakres ustawowego upoważnienia przyznanego Radzie Miejskiej w Lidzbarku, na podstawie powołanych wyżej art. 80 ust. 4 i art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, gdyż w upoważnieniach tych nie mieści się normowanie spraw związanych z obowiązkiem podmiotu kontrolowanego do sporządzania odpisów, kopii, wyciągów z dokumentów potwierdzonych za zgodne z oryginałem. Z kolei w § 9 ust. 1 badanej uchwały Rada Miejska w Lidzbarku postanowiła, iż w przypadku stwierdzenia w trakcie kontroli nieprawidłowości mających wpływ na prawo do dotacji lub wysokości dotacji, przysługującej kontrolowanemu podmiotowi, Burmistrz Lidzbarka w terminie 14 dni od dnia podpisania protokołu kieruje do podmiotu kontrolowanego wystąpienie pokontrolne wzywające do zwrotu całości lub części przekazanej dotacji. W ocenie Kolegium Izby uprawnienie przyznane radzie gminy w art. 80 ust. 4 i art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty nie dotyczy określania zasad zwrotu niewykorzystanych dotacji, czy też zwrotu dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem. Kwestie dotyczące zwrotu dotacji udzielonych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, terminów zwrotu i należnych z tego tytułu odsetek uregulowane zostały w art. 251 i 252 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j. t. Dz. U z 2016, poz. 1870 ze zm.). Z uwagi na fakt, iż ustawa o systemie oświaty nie reguluje zasad i trybu zwrotu dotacji udzielonych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym przypadku będą miały zastosowanie przepisy art. 251 i 252 ustawy o finansach publicznych. Tak więc Rada Miejska w Lidzbarku, regulując w § 9 ust. 1 uchwały, zwrot przez dotowany podmiot kwot dotacji, wykroczyła poza zakres ustawowego upoważnienia wynikającego z art. 80 ust. 4 i 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty do stanowienia jedynie w zakresie ustalania trybu udzielania i rozliczania dotacji udzielanych z budżetu oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystywania. Zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych za „istotne” naruszenie prawa uznaje się uchybienia prowadzące do skutków, które nie mogą być akceptowane w demokratycznym państwie prawnym. Zalicza się do nich między innymi naruszenie przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał,

prawa ustrojowego oraz prawa materialnego, a także procedury podejmowania uchwał (np. Wyrok NSA z dnia 06.05.2016 r. r. sygn. II FSK 3219/15). W tym stanie rzeczy Kolegium Izby orzekło, jak w sentencji.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, w terminie 30 dni od daty jej otrzymania, za pośrednictwem tutejszej Izby.

**Prezes Regionalnej Izby
Obrachunkowej
w Olsztynie**

Iwona Bendorf-Bundorf